

**Plan mot diskriminering och kränkande behandling
inom de kommunala gymnasieskolorna
Hantverksprogrammet frisör/stylist**

Dokumentnamn:

Plan mot diskriminering och kränkande behandling inom de kommunala gymnasieskolorna.

Dokumentansvarig:

Bitr rektor Andreas Härgestam Arvidsson

Senast reviderad:

2024-09-27

Innehåll

Innehåll	2
Vision	3
Syfte och innehåll	3
Lagar	3
Definition av diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och kränkande behandling	4
Handlingsplan	6
Dokumentation	6
Så här arbetar vi när diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och kränkningar, mellan personal och elev misstänks	7
Uppföljning och dokumentation	7
Hantverksprogrammets främjande och förebyggande arbete	8
Främjande arbete	8
Följande främjande aktiviteter genomförs läsåret 2023/24:	8
Utvärdering och analys av läsåret 23/24 och resultat från elevenkäten 2024:	10
Förebyggande åtgärder	11
Kontaktuppgifter	12
Ordlista	13
Bilaga 1- elevenkät 2024	14

Vision

Elever som går på Umeås gymnasieskolor ska bli sedda, lyssnade på och inspirerade till lärande och utveckling. Dragonskolans kärnvärden; "Öppen och ljus" anspelar på visionen om en skola som är öppen för alla och som kännetecknas av en positiv människosyn. Målet är att alla elever på Dragonskolan ska känna sig respekterade och sedda, oavsett bakgrund eller programtillhörighet. Nolltolerans ska råda mot all diskriminerande och kränkande behandling.

Syfte och innehåll

Syftet med arbetet är att skydda eleverna mot diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och kränkande behandling. Planens funktion är att förebygga och förhindra att kränkningar förekommer genom att beskriva konkreta insatser och tydliga rutiner. Planen är en dokumentation av det arbete som bedrivs löpande samt utgångspunkt för uppföljning, utvärdering och utveckling. Planen är därmed en del i det systematiska kvalitetsarbetet.

Planen är också ett verktyg att använda sig av då diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier eller kränkande behandling uppstår i verksamheten genom att den beskriver vilken arbetsgång som ska följas i sådana situationer, hur utredningar och åtgärder ska dokumenteras och hur insatser ska följas upp etc.

Lagar

Skolans värdegrundsarbete regleras av flera lagar och förordningar.

I Läroplanen för gymnasieskolan står det att:

"Ingen ska i skolan utsättas för diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, könsöverskridande identitet eller uttryck, sexuell läggning, ålder eller funktionsnedsättning eller för annan kränkande behandling. Alla tendenser till diskriminering

eller kränkande behandling ska aktivt motverkas. Främlingsfientlighet och intolerans måste bemötas med kunskap, öppen diskussion och aktiva insatser." (SKOLFS 2011:144)

I Skollagen slås det fast att:

"Huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling och att huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever." (Skollagen 2010:800, 6 kap. 7 och 8 §§)

Diskrimineringslagen (2008:567) trädde i kraft 1 januari 2009 och har till ändamål att motverka diskriminering och på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, könsöverskridande identitet

eller uttryck, sexuell läggning, ålder eller funktionsnedsättning.

Sedan den 1 januari 2017 är skolan skyldig att arbeta med aktiva åtgärder enligt vissa bestämda steg samt dokumentera alla delar av detta arbete. Skolans arbete med aktiva åtgärder ska omfatta samtliga sju diskrimineringsgrunder.

Arbetet med aktiva åtgärder innebär att utbildningsanordnare ska:

- Kontinuerligt undersöka om det finns risker för diskriminering eller repressalier eller andra hinder för enskildas lika rättigheter och möjligheter i verksamheten
- Analysera orsaker till upptäckta hinder och risker
- Vidta de förebyggande och främjande åtgärder som skäligen kan krävas
- Följa upp och utvärdera arbetet.

Utbildningsanordnare ska arbeta för att främja lika rättigheter och möjligheter oavsett diskrimineringsgrund.

Vilka aktiva främjande och förebyggande åtgärder är skäligen att kräva?

Vad som är skäligen får avgöras från fall till fall. Skälighetsbedömningen bör göras med hänsyn till resurser, behov och andra omständigheter i det enskilda fallet. Klart är att konstaterade problem inte kan lämnas utan åtgärd eller att de åtgärder som vidtas är verkningslösa.

Definition av diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och kränkande behandling

Ur "Arbete mot kränkande behandling" (Skolverkets Allmänna råd, Stockholm 2012 och do.se)

Diskriminering innebär att en elev missgynnas, direkt eller indirekt, av skäl som har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna; kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller trosuppfattning, funktionshinder, bristande tillgänglighet, sexuell läggning eller ålder. Eftersom diskriminering handlar om missgynnande förutsätter det någon form av makt hos den som utför diskrimineringen.

I verksamheten är det huvudmannen eller personalen som kan göra sig skyldig till diskriminering. Elever kan inte diskriminera varandra i juridisk bemärkelse.

Trakasserier är ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna. Om någon ur personalen utsätter en elev för trakasserier benämns det diskriminering.

Sexuella trakasserier Trakasserier kan också vara av sexuell natur. De kallas då för sexuella trakasserier. Förutom kommentarer och ord kan det vara att någon till exempel tafsar eller

kastar närgångna blickar. Det kan också handla om ovälkomna komplimanger, inbjudningar och anspelningar.

Kränkande behandling är ett uppträdande som utan att vara kopplat till någon av de sju diskrimineringsgrunderna kränker elevers värdighet.

Trakasserier och kränkande behandling kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera. De kan vara synliga och handfasta likaväl som dolda och subtila. De kan utföras direkt i verksamheten och även via exempelvis telefon och Internet. Trakasserier och kränkande behandling kan exempelvis uttryckas genom nedsättande tilltal, ryktesspridning, förlöjligande eller fysiskt våld. Kränkningarna kan även handla om att frysa ut eller hota någon. Kränkande behandling kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande.

Mobbning är en form av kränkande behandling eller trakasserier som innebär en *upprepad negativ handling* när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag.

Handlingsplan

Så här arbetar vi när trakasserier, sexuella trakasserier och kränkningar elever emellan misstänks

1. Elev som känner sig trakasserad, sexuellt trakasserad eller kränkt eller upplever att någon annan elev blir trakasserad, sexuellt trakasserad eller kränkt kan ta kontakt med en vuxen på skolan som eleven känner förtroende för.
2. Personal som upptäcker/får kännedom om att en elev blivit utsatt för trakasserier/sexuella trakasserier/kränkningar meddelar rektor via [detta formulär](#). Rektor anmäler vidare till huvudmannen. Se mer under rubriken *Dokumentation*.
3. En utredning initieras skyndsamt av rektor. Vid utredningen ska klarläggas vad som hänt och om det är trakasserier/sexuella trakasserier/kränkande behandling i lagens mening. Utredningen bör innehålla samtal med de elever som är inblandade i händelsen så att dessa får redogöra för sin uppfattning av det inträffade.
4. När utredningen är klar beslutar rektor om åtgärder ska vidtas och i sådant fall vilka åtgärder. Rektor beslutar också vem som ska se till att de beslutade åtgärderna utförs.
5. Vårdnadshavare till elever som är inblandade i händelsen informeras. Myndig elevs föräldrar informeras efter samtycke av elev.
6. Uppföljningssamtal sker med inblandade elever inom tre veckor. Enskilda samtal och/eller samtal i grupp. Vid behov sker ytterligare uppföljning.
7. Ärendet rapporteras av rektor till skolhuvudman enligt särskild rutin.
8. Vid oönskad händelse som kan leda till personskada ska detta registreras via Umeå Kommuns tillbudssystem "Stella".

Rektor har möjlighet att besluta om avstängning av elev eller annan disciplinär åtgärd enligt bestämmelserna i 5 kap. skollagen 2010:800.

Generellt gäller att skolan är behjälplig när en elev önskar göra en anmälan till Skolinspektionen, Barn-och elevombudet eller till Diskrimineringsombudsmannen i diskriminerings- eller kränkingsärenden.

Dokumentation

All dokumentation ska vara skriftlig. Blanketten "[Anmälan om kränkande behandling](#)" finns tillgänglig på intranätet och ska fyllas i vid varje fall av diskriminering, sexuella trakasserier, trakasserier och kränkande behandling. Det ska skapas en blankett för varje elev som är aktuell i ärendet. Det ska tydligt framgå vad som har hänt, vilka elever som är inblandade, om det har bedömts vara kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering i lagens mening, vilka åtgärder som har vidtagits och hur uppföljning skett. Blanketten skapas direkt när ärendet initieras och rektor eller kurator skapar ett ärende i Prorenata. Insatser och samtal dokumenteras sedan fortlöpande i Prorenata.

Så här arbetar vi när diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och kränkningar, mellan personal och elev misstänks

1. Elev som känner sig diskriminerad, trakasserad, sexuellt trakasserad eller kränkt av personal eller upplever att någon annan elev blir diskriminerad, trakasserad, sexuellt trakasserad eller kränkt av personal tar kontakt med en vuxen på skolan som eleven känner förtroende för.
2. Personal som upptäcker/får kännedom om att en elev blivit utsatt för trakasserier/sexuella trakasserier/kränkningar av personal informerar rektor via länk på intranätet. Rektor anmäler vidare till huvudmannen, via Prorenata.
3. Närmaste chef till den personal uppgifterna gäller, utreder ärendet skyndsamt genom att i ett kontrollsamtal samla fakta om det inträffade. Vid utredningen ska klarläggas vad som hänt och om det är diskriminering/trakasserier/sexuella trakasserier/kränkande behandling i lagens mening. Dokumentation sker enligt riktlinjer för Umeå Kommun.
4. När utredningen är klar beslutar rektor om åtgärder ska vidtas och i sådana fall vilka åtgärder. En åtgärd kan vara att erbjuda eleven stöd via elevhälsan.
5. Vårdnadshavare till elev/elever som är inblandade i händelsen informeras. Myndig elevs förälder informeras efter samtycke av elev.
6. Uppföljningssamtal med aktuell elev sker inom tre veckor. Vid behov sker ytterligare uppföljning.

Generellt gäller att skolan är behjälplig när en elev önskar göra en anmälan till Skolinspektionen, Barn-och elevombudet eller till Diskrimineringsombudsmannen i diskriminerings- eller kränkningssärenden.

Uppföljning och dokumentation

Rektor är ansvarig för att varje enskilt fall följs upp och dokumenteras men uppgiften kan delegeras. Detta sker i Prorenata. Blanketten skapas direkt när ärendet initieras och fylls på löpande under ärendets gång. Rektor är ansvarig för handläggning, dokumentation och uppföljning av fallet.

Varje enskilt fall avslutas med en avstämning mellan rektor och elevhälsan samt att en utvärdering fylls i på blanketten. När fallet är avslutat arkiveras och diarieförs blanketten och det sker en återrapportering till huvudmannen. Sekretessprövning görs vid eventuell förfrågan om utlämning av dokumentation.

Hantverksprogrammets främjande och förebyggande arbete

Främjande arbete

Dragonskolan driver ett omfattande, främjande arbete i syfte att skapa trivsel och god atmosfär för alla som jobbar och studerar vid skolan. Hantverksprogrammets främjande aktiviteter bygger på att skapa trygghet på programmet och skolan. Våra främjande aktiviteter bygger på att undanröja hinder för allas lika rättigheter och möjligheter i verksamheten samt att verka för tidig upptäckt av enskilda elever som av någon anledning inte trivs eller mår bra i skolan. Ett gott mottagande av eleverna i åk 1 är en viktig del av att känna sig trygg och att trivas på skolan och i sin klass. Vid terminsstarten för åk 1 genomförs därför dagar med gruppstärkande övningar, möjlighet att lära känna och orientera sig i skolmiljön och lära känna sina klasskamrater.

För att ytterligare förstärka Dragonskolans främjande arbete för elevernas trygghet och trivsel har skolan två skolvårdar vars uppdrag är att skapa relationer med elever, finnas i de områden på skolan där elever ofta samlas, t.ex. matsalen, Mitten, Bibliotek, korridorer samt på egen hand och, tillsammans med elever, medverka vid och skapa aktiviteter på skolan. Skolvårdarna planerar tillsammans med skolans kuratorer olika fokusveckor och fördjupningsdagar som anordnas på skolan.

Följande främjande aktiviteter genomförs läsåret 2023/24:

- Information från avlämnande skola lämnas till elevhälsan i samband med att nya elever börjar på Dragonskolan. Specialpedagog ansvarar.
- Introduktionsdag för alla nya ettor för att lära känna varandra och hitta på skolan. Mentorns dag för alla klasser vid läsårsstart – trivselaktiviteter i klassen tillsammans med mentor. Mentor ansvarar.
- Information till elever, föräldrar och personal angående skolans plan mot diskriminering och kränkande behandling. Under början av höstterminen sker informationen i arbetslagen, på Vi-timmen, på föräldramötet som äger rum i början av höstterminen för elever i åk 1. Rektor och mentorer ansvarar.
- Skolsköterskan erbjuder alla nya elever ett hälsosamtal och då dokumenteras elevernas trivsel på skolan och återkopplas till mentorer och EHT på gruppnivå. Skolsköterska ansvarar.
- Kurator erbjuder de ensamboende elever i åk 1 på HV som vill ett samtal. Samtalets fokus är trygghet och trivsel. Kurator ansvarar.

- Utvecklingssamtal med mentor en gång per termin. Mentor ansvarar.
- Frågor rörande psykosocial arbetsmiljö är en fast punkt under klassråden och diskuteras under mentors ledning. Mentor ansvarar.
- Programforum två gånger per termin där eleverna har möjlighet att påverka sin skolgång genom att lyfta frågor som kommit upp i klasserna. Värdegrund och trygghet finns med som punkter för att undersöka risker för diskriminering, trakasserier och sexuella trakasserier. Programforum fungerar också som en referensgrupp för till exempel analys av elevenkäterna. Rektor ansvarar.
- Elevskyddsombud för varje program utbildas och deltar i såväl det fysiska som psykosociala arbetsmiljöarbetet. Elevskyddsombud genomför trygghetsvandringar för att kartlägga skolans inom- och utomhusmiljö. Rektor ansvarar.
- Regelbundna träffar mellan mentorer och elevhälsa för att tillsammans gå igenom situationen i de olika klasserna. Rektor ansvarar.
- Tät uppföljning av elevers skolnärvaro då vi vet att det kan finnas samband mellan skolfrånvaro och trygghet och trivsel. Rektor och EHT ansvarar.
- Skolvärdarna arbetar med att skapa en trygg och trivsamt miljö i "Mitten".
- Under läsåret genomförs temaveckor innehållande främjande aktiviteter utifrån någon eller några av de sju diskrimineringsgrunderna. Kuratorer och skolvärdar ansvarar.
- Elever besvarar elevenkäter. Mentor ansvarar.
- Elever och personal medverkar vid revidering av en ny plan mot diskriminering och kränkande behandling inför varje nytt läsår. Rektor ansvarar.
- Information till personal, elever och föräldrar om Dragonskolans nya ordningsregler samt den skärpta lagstiftningen kring trygghet och studiero (tex mobiltelefoner).
- Extrainsatt personal i matsalen under hela läsåret i syfte att öka trygghet och trivsel.

Utvärdering och analys av läsåret 23/24 och resultat från elevenkäten 2024:

Överföringar vid terminsstart, utvecklingssamtal, klassråd och programforum, EHT, hälsosamtal är bland annat aktiviteter som har genomförts. Frånvaron på programmet har minskat från 12,6 % (21/22) till 11,5 % (22/23). Under läsåret 23/24 hade HV en total frånvaro på 10,4%, en förbättring med 1,1 procentenheter sedan tidigare läsår. Andelen elever med mer än 20% frånvaro var 10,3 %, vilket innebär en förbättring med hela 4,6 procentenheter.

Årets kartläggning har skett via den årliga elevenkäten. Svarsfrekvensen på elevenkäten på Hantverksprogrammet vt 24 var 90,8 %, vilket har gett oss ett tillförlitligt material att jobba med, tillsammans med sammanställningen från skolsköterskans hälsosamtal. För att få en större förståelse av resultaten i enkäten bad vi även klasserna diskutera sitt egna resultat och skicka in fritextsvar till rektor. Utifrån både enkätresultaten och gruppdiskussionerna har lärare och EHT tillsammans analyserat resultaten och ringat in vilka områden vi ska prioritera att förbättra.

Vi har de senaste två åren efter distansundervisningen arbetat ännu mer intensivt med åtgärder kopplade till trygghet, tex basgrupper, 5-minuterssamtal med mentor samt lära-känna-övningar på mentorsdagar. Den upplevda tryggheten har tidigare ökat, men vid den senaste mätningen minskat 0,1 till 8,6, vilket fortfarande visar en hög nivå av upplevd trygghet. Resultatet för "förhindra kränkningar" har ökat från 6,7 till 7,0. Förekomsten av kränkningar på HV är låg. Under läsåret 22/23 hade vi enbart ett kränkingsärende, men vi ser ändå ett behov av att fortsätta skapa trygghet mellan klasser och grupper och att involvera gg-lärare mer i detta arbete. Inte minst har detta framgått i samband med skolinspektionens senaste inspektion som visade att kränkningar sker eleverna emellan men kommer inte alltid personalen till kännedom.

Förebyggande åtgärder

Hantverksprogrammets förebyggande aktiviteter bygger på den kartläggning, resultat och analys som är genomförda under 2022/2023.

Följande förebyggande aktiviteter genomförs läsåret 2023/24:

- Elever tillsammans med mentorer och representanter från elevhälsoteamet jobbar fram trivselregler som är specifika för programmet. Skolans ordningsregler uppmärksammas.
- I början av terminen får eleverna svara på frågor om trivsel, mående och studier där eleverna också erbjuds ett fördjupande samtal med mentor.
- Kort samtal, s k 5-minuterssamtal för att stämma av nuläget kring mående och studier genomförs av mentorer i början av varje termin.
- Arbetslaget samarbetar med satellitlärare för att skapa gemensamma förhållningsregler och få en helhetsbild av elevernas situation och miljö.
- Arbetslaget arbetar för att eleverna i undervisningen får samarbeta med andra årskurser och andra inriktningar/yrkesutgångar än sin egen för att eleverna på HV ska lära känna varandra bättre.
- Förtydligade regler kring att alla elever på Dragonskolan ska kunna legitimera sig med skolkort i syfte att skapa en trygg miljö för skolans alla elever och personal.

Kontaktuppgifter

Vill du anmäla diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling, få svar på frågor eller få mer information kan du kontakta:

Rektor

Anna Hohner, Arbetsrum: C567, 070-2612584

Andreas Härgestam Arvidsson, Arbetsrum A418, 070-611 15 90

Kurator

Jenni Backlund, Arbetsrum: A436, 070-659 83 13

Lärare

Tina Hagfors, Arbetsrum: C118, 090-16 25 01

Malin Jansson, Arbetsrum: C118, 090-16 25 01

Lisa Wennberg, Arbetsrum: C118, 090-16 25 01

Carina Hellhoff, Arbetsrum: C118, 090-16 25 01

Martina Orädd, Arbetsrum: C118, 090-16 25 01,

Ingela Eliasson, Arbetsrum: C118, 090-16 25 01

Skolsköterska

Lena Lönnberg, Arbetsrum: A434, 070-278 88 14

Ordlista

Vision: Idealbild, framtidsbild

Nolltolerans: Ingen som helst tillåten avvikelse

Missgynnas: Behandlas orättvist

Juridisk bemärkelse: Vad lagen säger

Subtil: Knappt märkbar

Huvudman: Ansvarig myndighet

Skolhuvudman: Den som anordnar skolverksamhet, till exempel en kommun eller ett bolag eller en förening som driver en fristående skola

Programforum: Möte mellan rektor och elever på programmet för att öka elevers inflytande i sin skolgång

ProRenata: Skolans dokumenteringsverktyg där aktuella händelser och studiesituation dokumenteras enskilt för varje elev

Åtgärdsprogram: Ett dokument/beslut där det framgår vad eleven får för särskilda stödåtgärder för att få möjlighet att nå kunskapskraven, se 3 kap. 9 § skollagen (2010:800).

VBS-blankett: Nätbaserad dokumentmall

Bilaga 1

Arbete med kartläggning och analys

Elevenkäter 2024

Så här arbetar vi på Hantverksprogrammet med systematiskt kvalitetsarbete gällande elevenkäten:

1. Eleverna svarar på enkäten
2. Enkäten analyseras med klasserna (Genomförs under vt 2024)
3. Enkäten analyseras i arbetslagen/EHT
4. Enkäten analyseras i klasserna/på programforum och förslag på åtgärder tas fram
5. Utifrån analyser och förslag på åtgärder så prioriteras mål som ingår i plan mot diskriminering och kränkande behandling och programarbetsplanen.
6. Aktiviteter utifrån ovan mål bestäms och genomförs
7. Utvärdering av mål enligt ovan.